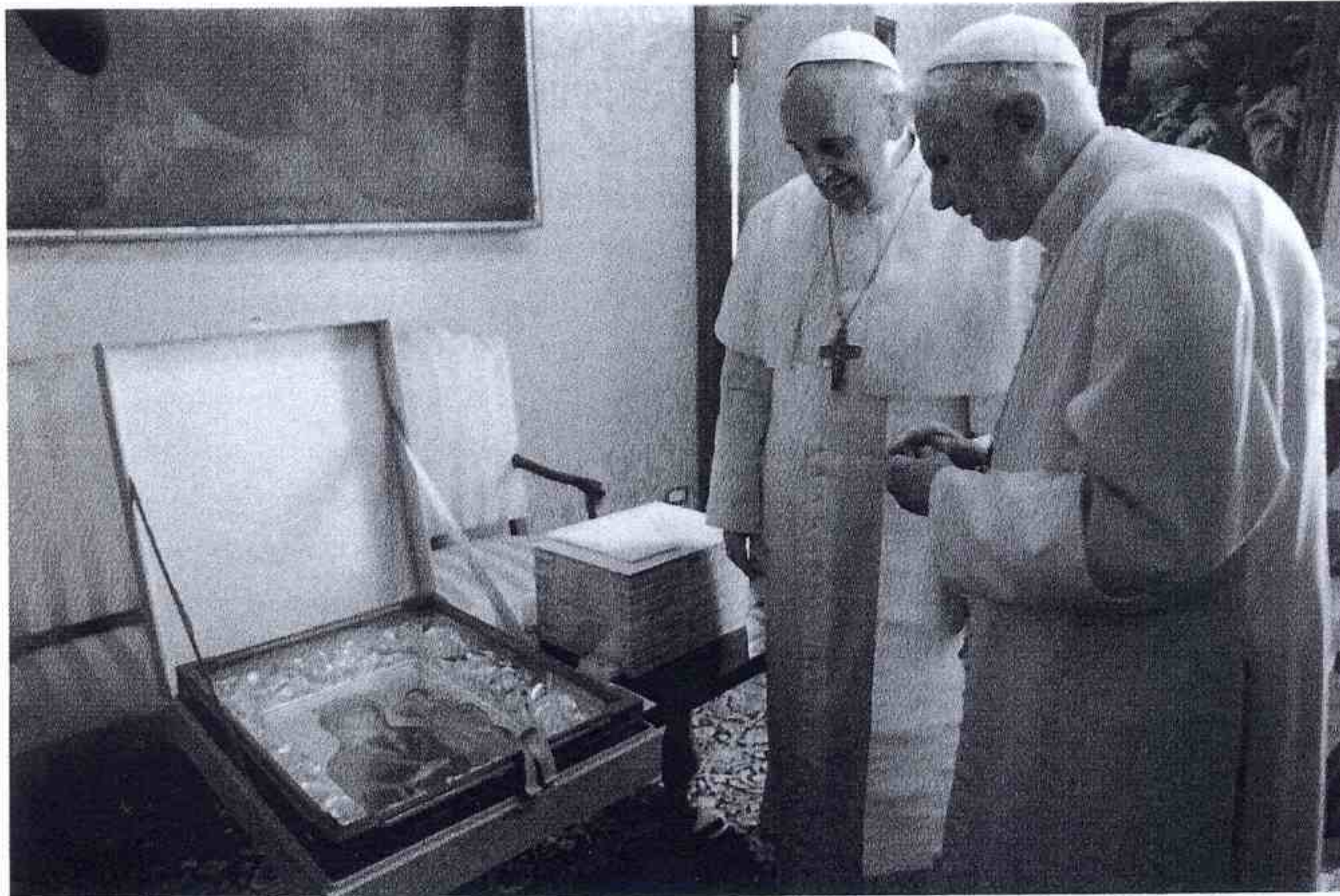

Alenades d'aire fresc

per Bernabé Dalmau

Benet XVI va acollir el seu successor, el papa Francesc, a Castel Gandolfo.

Al final de l'hivern passat l'Església catòlica, i amb aquesta l'opinió pública universal, es veié sorpresa per dues alenades d'aire fresc, vingudes de persones de tarannà molt diferent. Ens referim, és clar, a la renúncia de Benet XVI al pontificat romà i a l'elecció per a succeir-lo del cardenal argentí Jorge Mario Bergoglio.

Malgrat un cert esforç, bastant correspost a escala general, per a celebrar l'Any de la fe i treure el màxim suc possible del Concili Vaticà II a mig segle de la seva obertura, les esmentades dues notícies entrelaçades ofegaren de fet durant algunes setmanes aquests objectius, perquè les notícies mediàtiques van sacsejar el món catòlic pel seu caràcter inèdit.

Vistes les coses un cop passats els fets, no ha de sorprendre que, si l'esmentat Concili demanava als bisbes de presentar la renúncia en complir setanta-cinc anys, la novetat havia d'afectar tard o d'hora també el bisbe de Roma. Benet XVI, de gustos bavaresos i poc donat a espectacularitats, prenia una decisió que ens remetia a molts segles enrere i que era absolutament revolucionària, malgrat que se sap que més d'un Papa del segle XX havia sospesat, per raons molt diverses, una tal possibilitat.

La notícia caigué com la fruita madura en el moment oportú. És a dir, quan el papa Ratzinger ja no era

objecte de campanyes astuciosament orquestrades per demanar-li la dimissió del càrrec i quan, en plena lucidesa mental, havia encarrilat un sanejament d'institucions eclesials, purificació que ara ningú ja no podria aturar. Fóra inútil voler atribuir a la decisió de renunciar una sensació de fracàs en la gestió del càrrec o una amargor continguda. Els gestos posteriors —discreció al moment de deixar el càrrec, acolliment del successor a Castel Gandolfo— més aviat mostren una serenitat i una humilitat extremes, fruit d'una profunda reflexió i d'una maduresa espiritual.

No les han pogut ofegar les calúmnies que des de dintre de l'Església veuen en la decisió de romandre dintre els murs vaticans el privilegi de la immunitat davant delictes que els mitjans més sensacionalistes ni tan sols han pensat inventar. Més aviat són una prova ulterior que la purificació de l'Església —aquella brutícia de què Ratzinger parlava en el Viacrucis de poques setmanes abans de ser elegit— és tan necessària en ambients clericals com en persones insatisfetes que malbaraten la vocació rebuda al servei del Regne.

A la sorpresa d'una decisió, hi succeí poques setmanes més tard l'elecció del primer Papa americà i, paradoxes de la història, jesuïta. S'hi afegí en les primeres imatges una sèrie de petits detalls que cada dia oferien

una nova floreta, fins a recordar a molts el tarannà carismàtic del papa Joan XXIII. És cert que hi ha una retirada fins i tot física del papa Francesc amb el beat Roncalli, i també l'originalitat de certes sortides. Són la gràcia dels començaments, que serà superada en el dia a dia de les grans decisions que haurà de prendre en el futur immediat. És possible que en to decidit dugui a bon terme reformes a mig fer. Però també que defraudi els qui han pensat que amb un Papa que porta l'empenta dels millors bisbes de l'Amèrica Llatina canviaran les coses que els mitjans de comunicació presenten com a reptes actuals de l'Església.

En això hem de prendre l'experiència que ens donà el conclave: el cardenal elegit per a Papa no entrava en cap de les travesses i, en canvi, sembla que superà de molt els vots exigits per a ser elegit. En una paraula: les prioritats dels responsables de l'Església van més enllà de les reformes, també necessàries, de les institucions. Entre aquestes prioritats, la transmissió de la fe certament que hi ocupa un lloc central. Per això, transcor-

regut el parèntesi que ha tingut per centre la Ciutat del Vaticà, tornen a presentar-se amb agudesia els objectius de l'Any de la fe, que tot just acaba de passar l'Equador.

En aquest sentit, i sense que representi una ruptura radical, el papa Francesc, si ho hem de jutjar per la freqüent citació de l'exhortació apostòlica *Evangelii nuntiandi* i pel pes que va tenir en el document final de l'assemblea llatinoamericana d' Aparecida, ens apareix especialment com a intèrpret de la música de l'«evangelització» que promogué Pau VI, potser més serena que la combativa «nova evangelització» que ha vingut després. Com que un dels deures immediats a fer amb què s'ha trobat el nou Papa és presentar-nos una síntesi sobre el Sínode de l'octubre passat, pot resultar suggestiva la nova orquestració que ens n'oferrà. És segurament una de les alenades d'aire fresc que podrem notar en els mesos vinents, per damunt de les floretes que, hem de reconèixer-ho, aquestes primeres setmanes han fet el jardí de l'Església més agradable i més primaverat.